

2, д).

Узгоджене розміщення дизайнерського декорування деталей на різних ділянках моделей колекція не створює візуального перевантаження як в композиційному, так і в конструктивному плані. Оздоблення складками є характерним індивідуальним доповненням до класичного костюму, стилізація якого в подальшому створює сучасний та унікальний образ, який можна використовувати у повсякденному житті та на урочистих подіях.

Висновок. Візуально-аналітичним методом досліджено види стилізації декоративного оздоблення, що використовуються дизайнерами відомих брендів одягу. Розроблено та виготовлено в матеріалі авторську колекцію жіночого одягу «Pliserosse» з елементами оздобленням, яку було представлено на Міжнародному конкурсі "Печерські каштани 2025".

Література

1. Аналіз оздоблення одягу із різних показів дизайнерів в журналі «Vogue British». URL: <https://www.vogue.com/fashion-shows/fall-2025-ready-to-wear/miu-miu/slideshow/collection#1> (дата звернення 11.03.2025)
2. Декоративне оздоблення в дизайні одяг: художні засоби та інноваційні технології : навч. посіб / Цзянсінь Лю Київ 2021. 348 с.
3. «Сучасні технології моделювання та художнього оздоблення виробів» для студентів другого (магістерського) рівня освіти денної, заочної та заочно-дистанційної форм навчання спеціальності 182 «Технології легкої промисловості» освітньої програми «Моделювання, конструювання та художнє оздоблення виробів легкої промисловості» / І.В. Фролов, Т.В. Струмінська. К.: КНУТД, 2024. 86 с.
4. «Maison Lesage: Haute Couture Embroidery» Patrick Mauriès. Париж : Thames & Hudson 2020. 224 с.

УДК

745:7.012:677.

027:502.1:001.895

ТЕТЯНА СТРУМІНСЬКА, АНАСТАСІЯ
СТЕЛЬМАХ

Київський національний університет технологій
та дизайну, Україна

**МИСТЕЦЬКІ ТРАДИЦІЇ ТА
ТЕХНОЛОГІЧНІ ІННОВАЦІЇ ЯК
ЗАПОРУКА СТВОРЕННЯ
ЕКОПРОДУКТІВ СУЧАСНОГО
ДИЗАЙНУ**

Мета. Аналіз та дослідження особливостей створення та застосування інноваційних біоматеріалів у сучасному проектуванні різновидів текстильних виробів та одягу.

Ключові слова: мода, мистецькі традиції, дизайн текстилю, самчиківський розпис, текстильні вироби, біоматеріали, інноваційні технології.

Постановка завдання. Аналіз сучасних концепцій і світових тенденцій у моді дає змогу окреслити ключові напрями розвитку індустрії, спрямовані на створення інноваційних колекцій із глибоким змістом. Розробка жіночого одягу, що поєднує естетику, технології та концептуальність, розкриває моду як потужний інструмент художнього висловлення. Сучасний дизайн текстилю переживає активну трансформацію завдяки впровадженню 3D-технологій, що дозволяють поєднувати функціональність із символічними образами, національними мотивами та культурною спадщиною.

Найважливішим напрямом дослідження для авторів стало вивчення самчиківського розпису – унікального та майже забутого виду українського декоративно-ужиткового мистецтва. Цей традиційний розпис, сповнений глибокої символіки, вирізняється великим зубчастим ритмом малюнку, схожим на гобеленовий, і відзначається надзвичайною декоративністю та енергетикою. Його основні мотиви – рослинні орнаменти, символи сонця, родючості, захисту й відродження – мають сакральне значення та виступають важливими елементами культурного коду українців. Самчиківський розпис поступово відроджується й використовується як джерело натхнення в різних сферах дизайну – від текстилю й предметів побуту до поліграфії та графічного брендингу. Показовим прикладом його соціального значення стало перетворення села Самчики на Хмельниччині на своєрідний культурний арт-простір, де звичайні будівлі перетворилися на витвори мистецтва, розписані традиційними орнаментами. Саме тому завданням дослідження стало визначення зв'язку між традиціями та інноваціями шляхом застосування екологічних біопродуктів для розробки колекцій сучасного текстилю та одягу, що мають популяризувати інноваційний зміст національного контексту та формувати тренди.

Методи досліджень. Для досягнення мети дослідження використовувалися методи наукового аналізу для систематизації інформації щодо сучасних тенденцій впливу розвитку індустрії моди на екологію довкілля: аналітичний, описовий, порівняльно-типологічний методи. У розкритті культурологічного підґрунтя застосовано історико-ретроспективний та хронологічний методи дослідження.

Результати досліджень Відповідаючи зростаючій проблемі сталості, 3D-дизайн значно зменшує відходи. Сьогодні біометричні системи є технологіями наступного покоління у концепції Індустрії 4.0 [1]. Це являє собою етичний та екологічно чистий підхід до створення одягу. Але також – це чудовий та надважливий інструмент для формування відповідальної та сталої моди. З іншого боку, постає ширше питання: чи

може мода стати мостом між спадщиною та інноваціями, між сталим розвитком і емоціями? Участь авторів у європейському проєкті FashionTEX Київського національного університету технологій та дизайну (КНУТД) показала: технології не замінюють культуру, а підсилюють її, допомагаючи інноваційно розвивати та робити доступною для нових поколінь. [2]. Зазначимо, що майбутнє моди вже активно формується в цифровому просторі, а університетські наукові дослідження є складовими цього інноваційного проєкту, дозволяючи переосмислити галузеву модну освіту та поєднати цифрові навички зі сталим розвитком і культурою. Саме так в КНУТД створюються студентські проєкти, які водночас глибоко вкорінені в традиції й активно використовують передові технології. [3]. Наш вклад у цей інтегральний проєкт дозволяє створити далекоглядну перспективу у відході з рамок «чистого» дизайну текстилю та одягу шляхом синтезу багатьох наук [4]. Він також передбачає поєднання традиційного українського мистецтва з цифровими інструментами та екологічно чистими матеріалами. Наприклад, використання 3D-друку з переробленого пластику та біопластику забезпечує подвійний екологічний ефект: зменшення виробничих відходів і повторне використання пластикових ресурсів.

Попри великий екологічний потенціал, використання біопластику в модній індустрії супроводжується низкою важливих викликів. Насамперед – це висока вартість його виробництва, що напряму впливає на ціну готових виробів і ускладнює масове впровадження у середньоціновому сегменті. За фізико-механічними властивостями біопластик часто поступається традиційним синтетичним матеріалам: менш довговічний, може втрачати форму під впливом температур, вразливий до дії вологи. Це обмежує його використання, де важливими є зносостійкість, стабільність та водостійкість.

Студентка кафедри моди та стилю, авторка цієї роботи, у співпраці з науковцями інших кафедр КНУТД успішно створили різновид біопластику, використовуючи в якості сировини звичайні харчові відходи (буряк, морква, ягоди тощо). Головною перевагою вихідних матеріалів є їх екологічність та естетика кольору: завдяки природним пігментам із відходів, пластик не потребував додаткового штучного забарвлення, набуваючи насичених відтінків [5].

У ході роботи було виявлено, що властивості біопластику дуже чутливі до деталей виробництва. Встановлено, що мінімальна зміна так званої «грамовки» у співвідношенні інгредієнтів здатні докорінно змінити фізичні характеристики продукту. Більше того, було з'ясовано, що навіть час остигання готової суміші докорінно впливає на властивості та потенційні умови експлуатації пластику.

Результатом експериментальної роботи стало отримання двох абсолютно різних видів біопластику: один виявився твердим, подібним до звичайного пластику (рис.1), а інший – пластичним і гнучким, схожим на тканину (рис. 2).

Рис.1. Біопластик твердого типу

Рис.2. Біопластик еластичного типу

Отримані новаторські матеріали було реалізовано на міжнародному рівні – інноваційну модель одягу з новостворених біоматеріалів представлено в межах проєкту *FashionTEX* (рис.3), продемонструвавши оригінальну авторську майстерність самчиківських візерунків у поєднанні екології та цифрових технологій адитивними методом 3D-друку. Для цього на органзу нанесено 3D-малюнок за допомогою пластику з термопластичного поліуретану (TPU-пластик), що має гнучкі властивості та виготовляється переробкою, підтримуючи екологічну концепцію проєкту.

Рис.3. Готовий виріб із біоматеріалів: поєднання самчиківського розпису, 3D-друку та екологічного дизайну

Ключовим моментом стало створення унікального композиту (рис. 4). Це сталося завдяки поєднанню гнучкого TPU-пластику, що формував 3D-каркас, із заливкою його власним пластичним біопластиком. Такий синтез двох еластичних, екологічно відповідальних матеріалів створив новий гібрид, який є водночас технологічним, естетично привабливим та повністю втілює принципи циркулярної економіки у світі моди.

Рис. 4. Композитний матеріал на основі TPU-пластику та біопластику з харчових відходів

Ця модель, що включає елементи біопластику та 3D-друку, є практичним доказом того, що інноваційний дизайн може змінити всю цінність та життєвий цикл виробу. На відміну від традиційного одягу, цей продукт демонструє модель замкненого циклу, де кожен компонент максимально зменшує свій екологічний слід. Після завершення терміну служби одягу, елементи 3D-друку можуть бути легко відокремлені від текстильної основи, подрібнені та використані як сировина для наступного

циклу 3D-друку. Водночас, елементи біопластику можуть бути безпечно утилізовані шляхом компостування, дозволяючи матеріалу повернутися в природний цикл, не забруднюючи навколишнє середовище.

Висновок: Дослідженнями встановлено необхідність комплексного підходу у дизайні модних виробів, що вимагає гармонійного поєднання технологічних, ергономічних та естетичних параметрів. Проведено аналіз, досліджено та узагальнено стан розробленості проблеми створення інноваційних екологічних матеріалів та одягу з них шляхом порівняння теоретичних концепцій та аналізу принципів їх практичного втілення в практиці дизайну. Виявлено біометричні системи технологіями наступного покоління та висвітлено сучасні дослідження їх ролі у концепції Індустрії 4.0. Визначено основні напрямки та доведено інтегральний підхід у проектуванні сучасних виробів, а також особливості інноваційного розвитку дизайну при створенні новітніх біоматеріалів та принтів у колекціях сучасного одягу.

Література

1. Industrie 4.0 in a Global Context Strategies for Cooperating with International Partners / H. Kagermann, R. Anderl, J. Gausemeier, G. Schuh, W. Wahlster (Eds.); acatech STUDY. Herbert Utz Verlag GmbH, 2016. 74 p.
2. Матеріали міжнародного проекту: Kyiv vision: folk art in digital fashion design. FashionTex (2020). URL: <https://fashiontex.eu/kyiv-vision-folk-art-in-digital-fashion-design/>
3. Steele V., Major J. S. Fashion industry | design, fashion shows, marketing, & facts. Encyclopedia Britannica. URL: <https://www.britannica.com/art/fashion-industry>
4. Ергономіка і дизайн. Проектування сучасних видів одягу : навч. посібник / М. В. Колосніченко та ін. Київ : ПП «НВЦ «Профі», 2014. 386 с.
5. Фесенко Л.Л., Стельмах А.П. Інноваційна ідея біопластику, як альтернативи полімерним матеріалам для одягу. Newest research of modern science: theoretical and practical aspects. Київ, 2019. С. 443–444.

УДК 687
 687.016:
 687.11-
 055.2

ЛЮДМИЛА ЗУБКОВА, ЮЛІЯ ДАЖУК
 Київський національний університет технологій та дизайну,
 Україна

УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОЦЕСУ ПРОЄКТУВАННЯ КОРСЕТІВ З ВРАХУВАННЯМ ОСОБЛИВОСТЕЙ ТІЛОБУДОВИ ЖІНОЧИХ ФІГУР

Мета. Удосконалення процесу проектування корсетів із врахуванням особливостей тілобудови жіночих фігур.

Ключові слова: корсет, проектування, тілобудова, жіноча фігура, антропометрія, конструкція.